

Valtuustoseminaari 24.10.2022

Päivän ohjelma

9.30-11.30 kunnanjohtajan talousarvioesityksen esittely

11.30-12.30 lounas

12.30-14.30 ryhmäkeskustelut

14.30-15 loppuyhteenveto

Ryhmäkeskustelut

- Vapaamuotoiset keskustelutuokiot viranhaltijoiden kanssa
- Jokainen ennakoilmoittautuu kolmeen eri ryhmään.
- 30 min keskustelu / ryhmä (12.30, 13.00 ja 13.30)
- Ryhmät:
  1. Kunnanjohtaja Linda Leinonen
  2. Yritysasiantuntija / kehitysyhtiön toimitusjohtaja Sanna Jylänki
  3. Kaavoitusjohtaja Mari Holmstedt
  4. Sivistysjohtaja Jussi Silpola ja varhaiskasvatusjohtaja Maria Kankkio
  5. Hyphen palvelupäällikkö Anu Kaasalainen ja vapaa-aikajohtaja (vs) Satu Rautiainen
  6. Tekninen johtaja Janne Laiho ja ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen
  7. Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jan Viilos ja tilapalvelupäällikkö Jani Veikkolainen

Kunnanjohtajan talousarvioesitys 2023

24.10.2022

Linda Leinonen, kunnanjohtaja
Eero Raittila, talous- ja henkilöstöjohtaja

Esityksen sisältö

1. Toimintaympäristö
2. Strategia ja olennaiset tapahtumat ja painopistealueet
3. Tuloperusta
4. Käyttötalous
5. Investoinnit
6. Rahoitus ja lainat
7. Tuloslaskelma ja yhteenveto
8. Palvelualueiden talousarviot ja sopeutustoimet

Yhteenveto

- Talousarvioesitys tuloksella mitattuna 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 jälkeen taseessa olisi 0,5 miljoonaa euroa kertyneitä ylijäämiä.
- Taloussuunnittelun määrittävänä tekijänä on ollut pitää tase ylijäämäisenä
  - Esitys sisältää 0,5 miljoonan euron kohdentamattoman sopeutuksen, jonka kohdentamista kunnanhallitus käsittelee talousarvioseminaarissa 10.11.
- Esitys on tehty 2022 voimassa olevilla veroprosenteilla (huom. HVA-uudistuksesta johtuva kunnallisveroprosentin leikkaus 12,64 %-yksikköä)
- Hyvinvointialueuudistus ja siirtyvien kustannusten raju kasvu vuonna 2022 aiheuttaa merkittäviä sopeutuspaineita taloussuunnitelmakaudelle
- Syksyn 2022 talousarviomuutokset KH 31.10. ja KV 7.11. Muutosten jälkeen kunnan tulos vuonna 2022 -1,8 miljoonaa euroa ja kertynyt ylijäämä 0.

Toimintaympäristö – kuntien ja kuntatalouden yleinen tila

1. Kaikilla päätaalousalueilla taantumariski
2. HVA-uudistus – historiallisen suuri julkisen sektorin muutos
3. Kuntatalouden lähtökohdat vuoteen 2023
4. Väestörakenteen muutoksiin on reagoitava

Kaikilla päätalousalueilla taantumariskit selvässä kasvussa (tosin hieman eri syistä)

Eurooppa

Energiakriisi, vakausriskit

USA

*Kiristynvä rahapolitiikka →
erit. asuntomarkkinat*

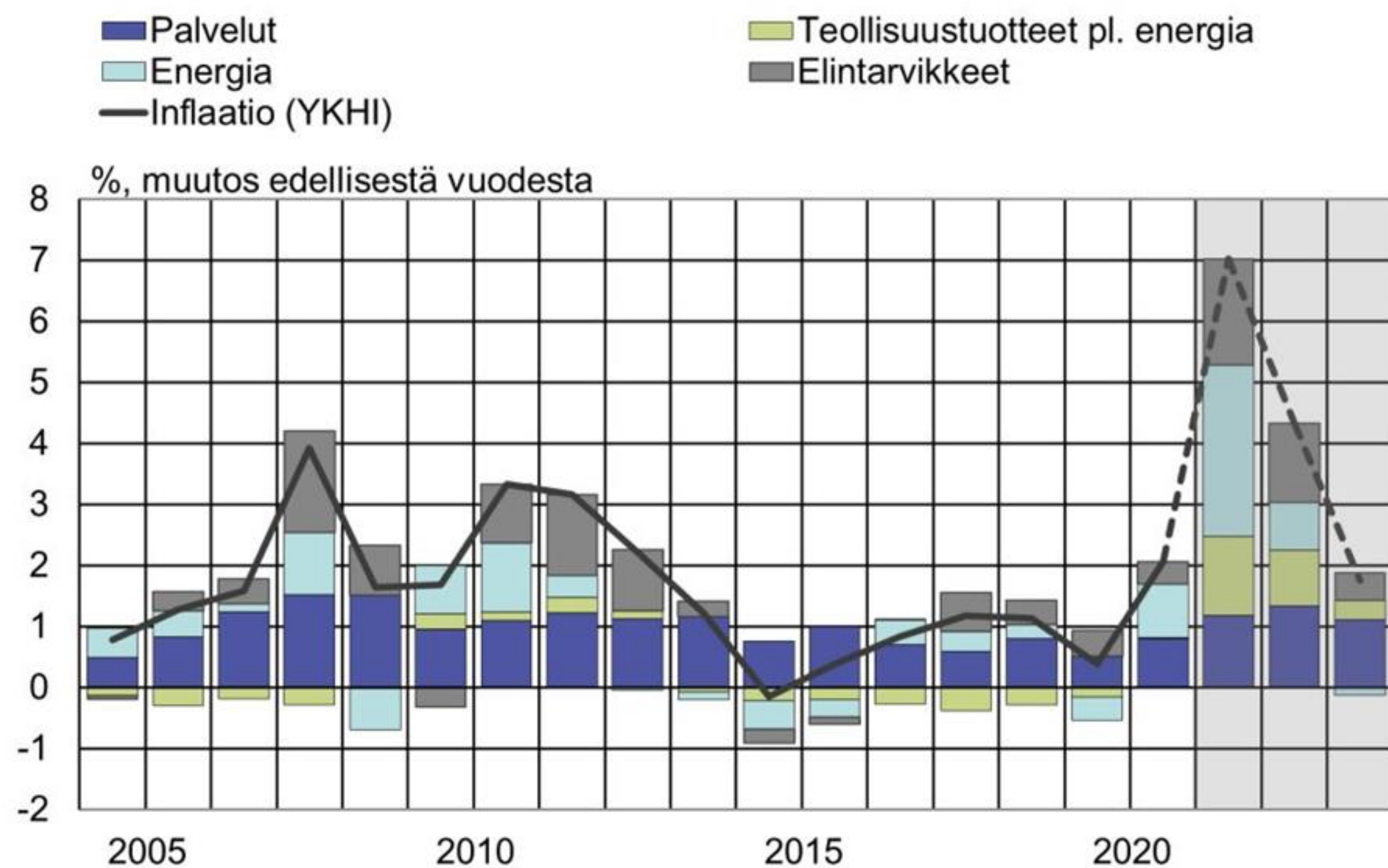
Kiina

*Kiinteistömarkkinat ja
0-covid-politiikka,
puoluekokouksen
linjaukset?*

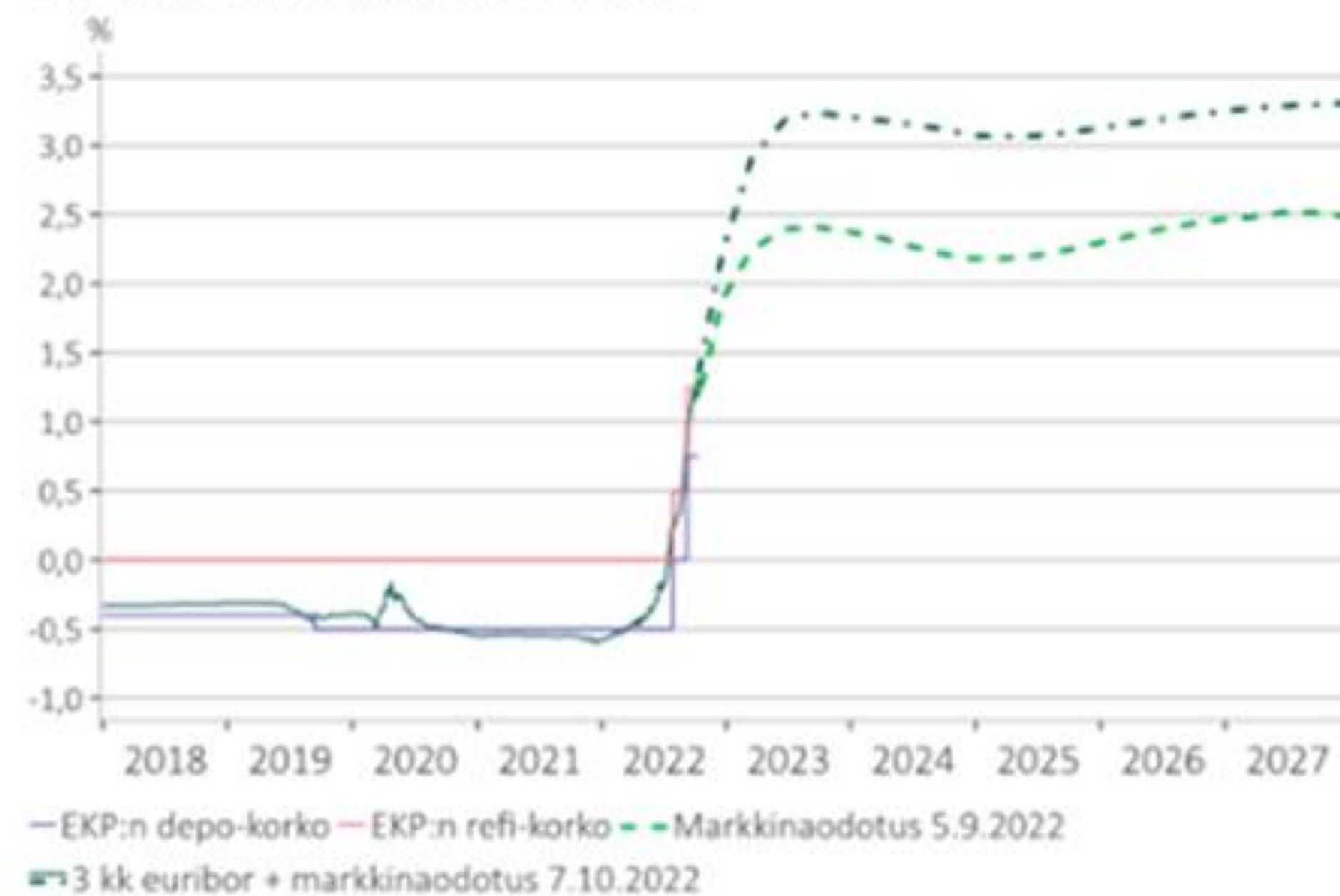
Inflaatio ja korkojen nousu jähdyttävät taloutta ja nostavat kustannuksia

Energian hinnannousu kiihdyttää inflaatiota

Lähteet: Eurostat, Suomen Pankin ennuste.

3kk euribor + markkinaodotus

Lähde: Macrobond, European Money Markets Institute (EMMI), ECB, Macrobond, Kuntarahoitus

HVA-uudistus – historiallisen suuri julkisen sektorin muutos

- Hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023
- Kunnilta siirtyy kustannuksia ja tuloja yli 21 miljardia euroa
- Tulojen siirrot:
  - Kunnallisveroprosentin leikkaus 12,64 %-yksikköä: 13,11 miljardia euroa
  - Yhteisöveron leikkaus 1/3: 0,82 miljardia euroa
  - Valtionosuuden leikkaus: 5,36 miljardia euroa
  - Veromenetysten kompensatioiden siirto: 1,94 miljardia euroa

Kuntatalouden lähtökohdat vuoteen 2023

- Kuntataloudessa koettu kaksi tuloksellisesti vahvaa vuotta. Koronatuettu ja ennakoitua parempi verotulojen kehitys vahvistaneet kuntataloutta.
- Kuntien toimintamenojen kasvu kiihtynyt vuoden 2020 jälkeen
- Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen valossa hyvältä
- Valtion toimenpiteet vuodelle 2023 laskennallisesti neutraalit
  - HVA-uudistus kuitenkin käytännössä kohtelee kuntia eri tavoin
- Kuntatalouden kehitysarviossa vuoden 2023 ennakoidaan olevan vahva
  - Vero- ja valtionosuus”hännät” vahvistavat tulopohjan todellista tasoa paremmaksi
- Vuosina 2024-2026 kuntatalouden tasapaino heikkenee lähes kaikissa kuntakokoryhmissä

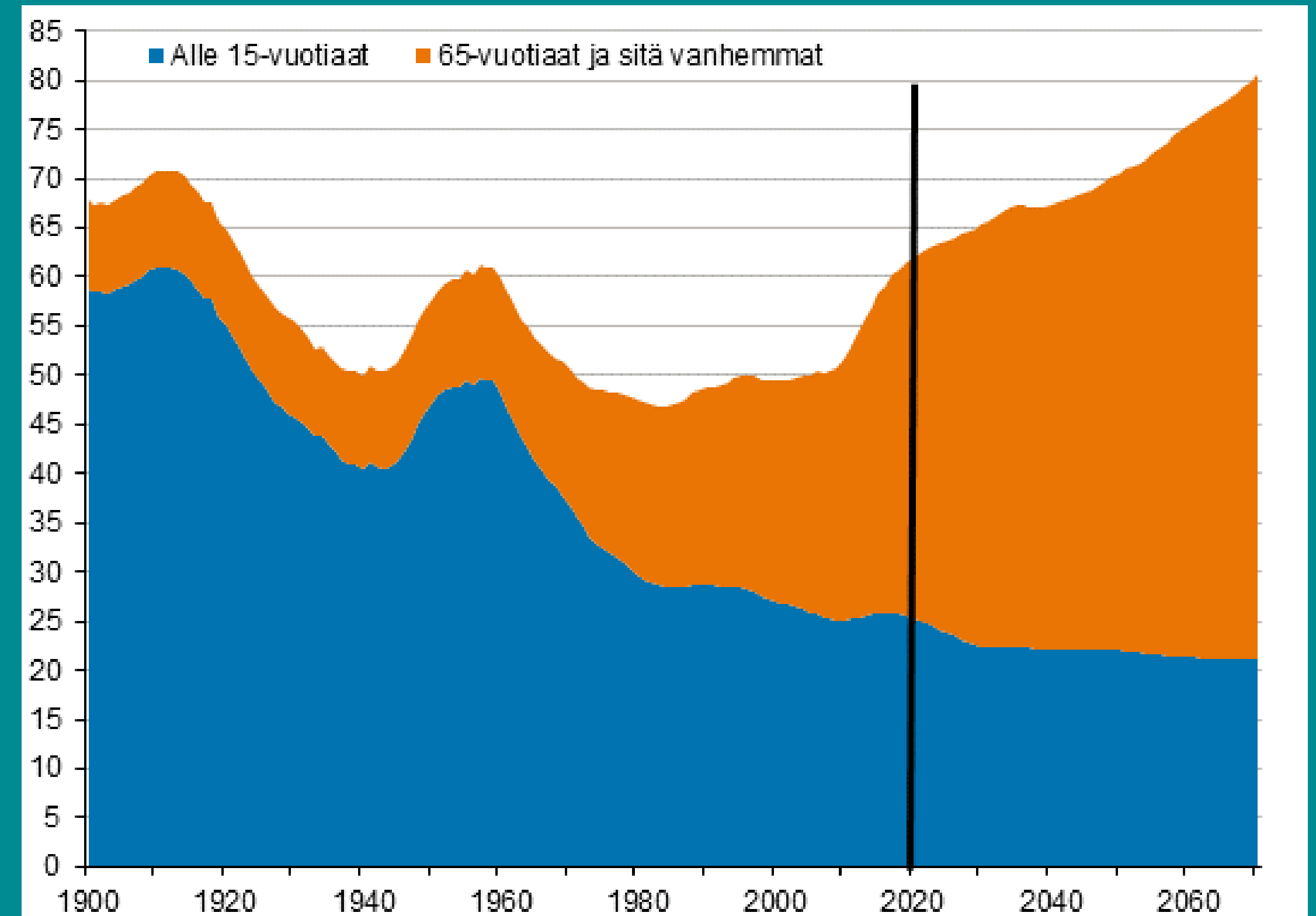
Väestörakenteen muutoksiin on reagoitava

- Tilastokeskuksen 2021 väestöennusteen mukaan Suomen asukasluku kääntyy laskuun 2034
- Huoltosuhde kasvaa ja nuorten ikäluokkien koko pienenee

Syntyvyys ei ole Suomessa ikärakenteen kannalta riittävällä tasolla

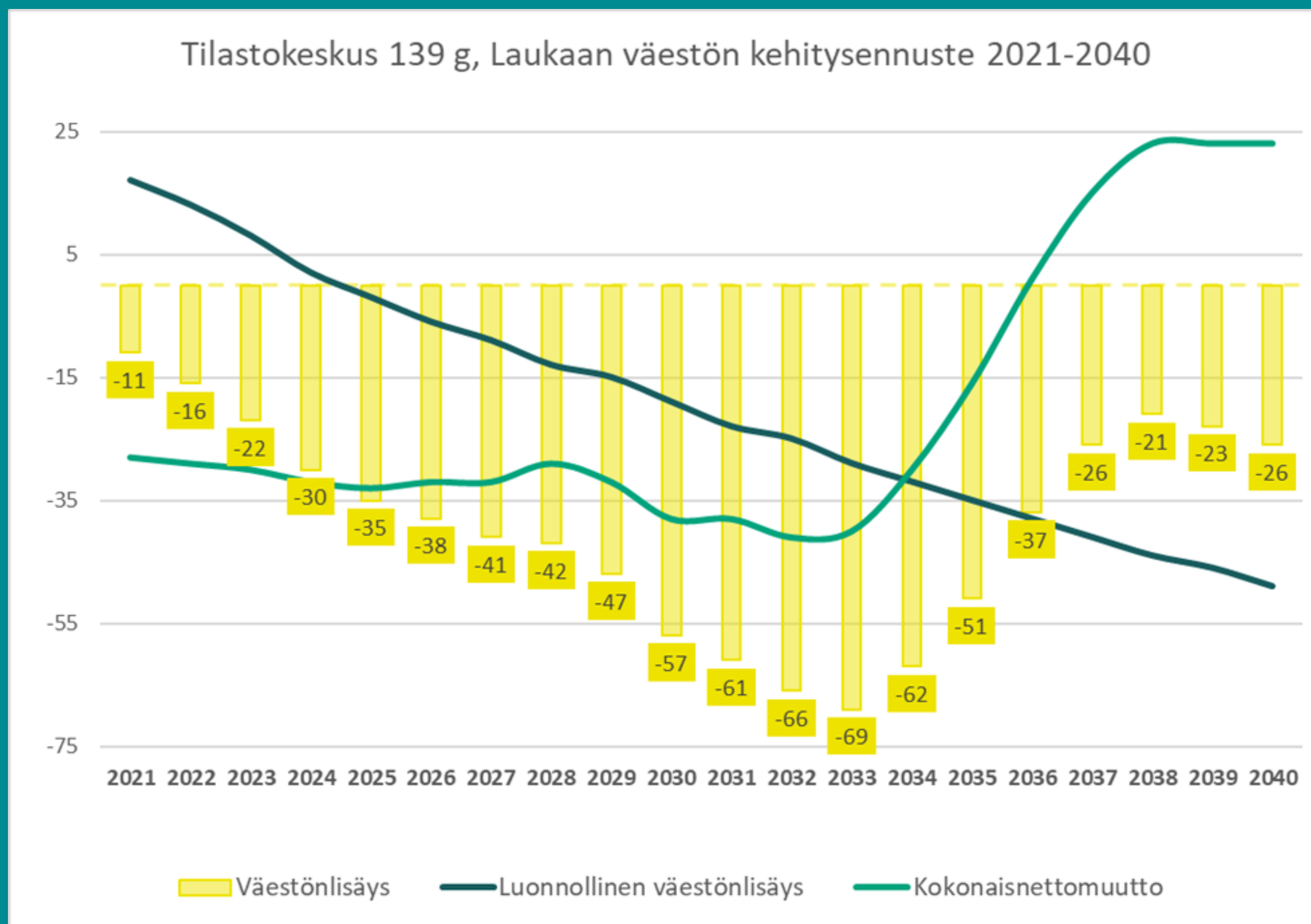
Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa kuolisi vuoden 2060 loppuun mennessä 700 000 ihmistä enemmän kuin syntyy, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Suomessa syntyisi 2060-luvulla enää alle 40 000 lasta vuosittain. Pitkällä aikavälillä syntyvyys ei ole ikärakenteen kannalta kestävällä tasolla.

Suomen väestöllinen huoltosuhde 1900-2070, lähde tilastokeskus

Väestöennuste 2021-2040, Laukaa (tilastokeskus)

Laukaan väkiluvun ennustetaan laskevan koko ennustejakson 2021-2040.

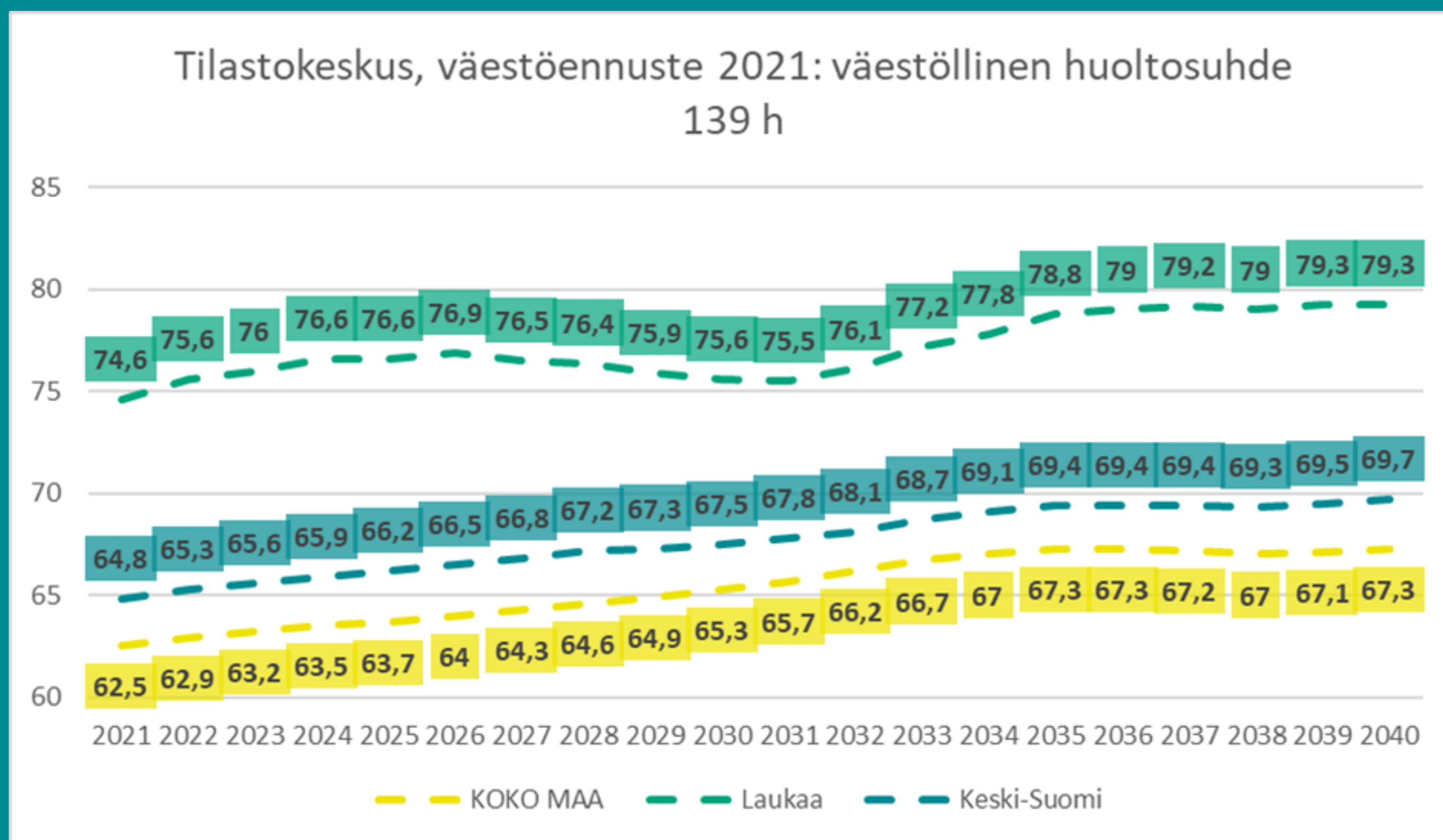
Väkiluku laskee noin 770 asukkaalla eli 4,1 % ja on jakson päättyessä noin 18.040.

Syntyvyys laskee 11 %, kuolleisuus kasvaa 28 %

Nettomuutto pysyy negatiivisena vuoteen 2035 asti ja kääntyy sitten kasvavasti positiiviseksi

Väestöllinen huoltosuhde, Laukaa

Väestöllinen huoltosuhde kääntyy ennusteen mukaan laskuun 2026 ja uudelleen nousuun 2031.

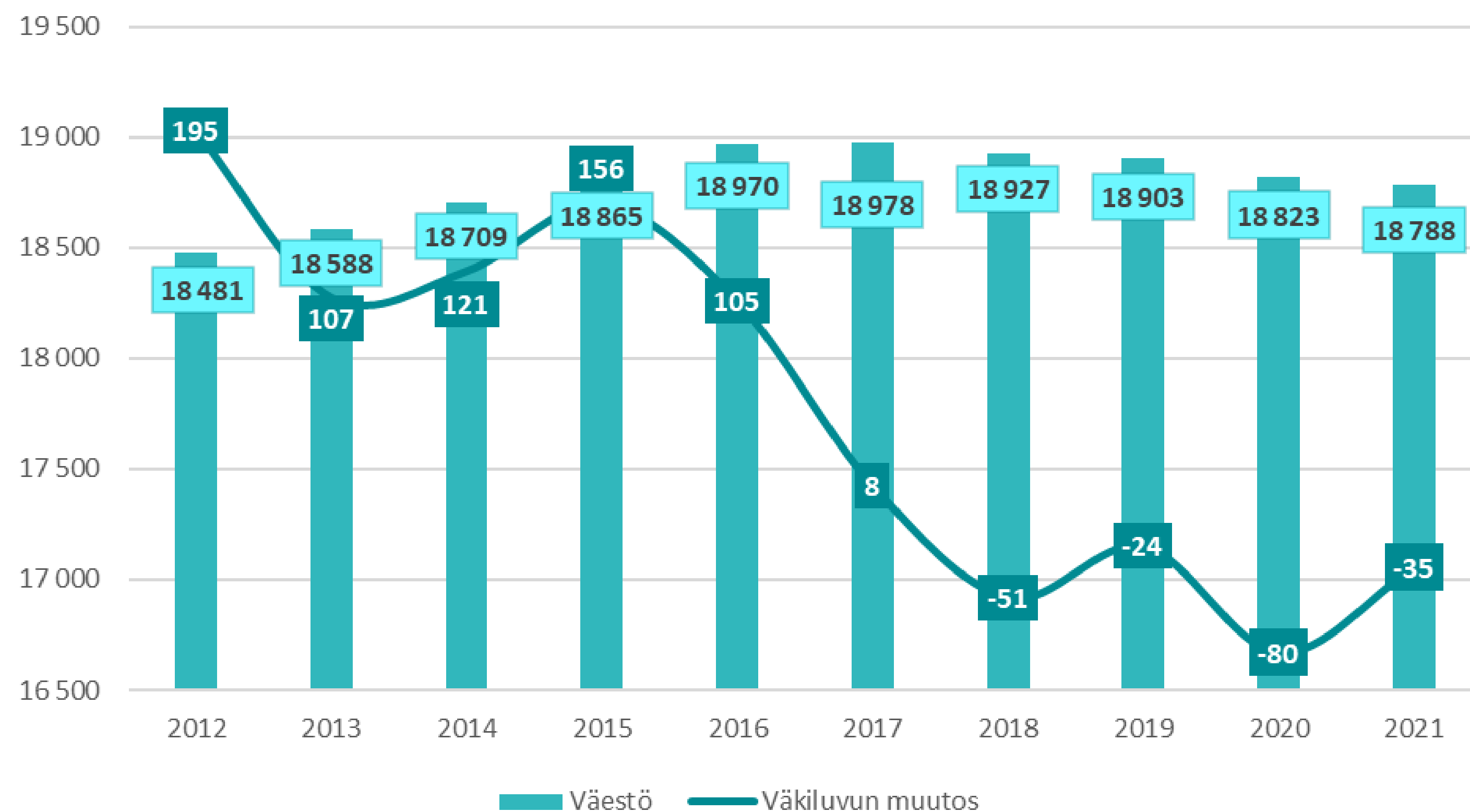
Korkea huoltosuhde johtuu suuresta lasten ja nuorten määrästä.

Huoltosuhteen laskun pitäisi helpottaa taloudellista painetta, kun entistä suurempi osa väestöstä on työssäkäyviä veronmaksajia.

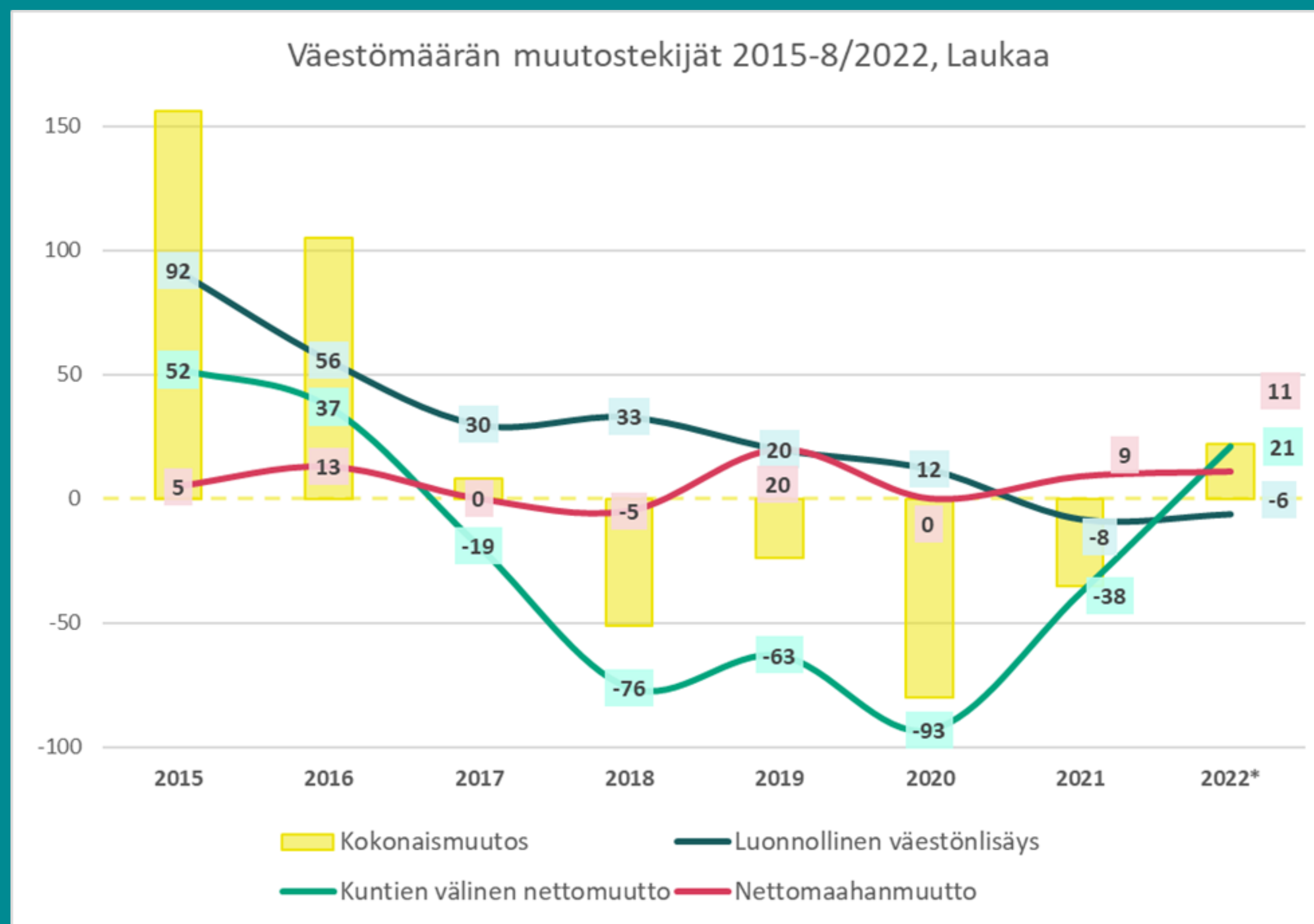
Laukaan asukasluku 2010-luvulla

Laukaan väkiluku ja muutokset 2010-2021

Väestömuutosten ennakkotiedot 2022

Elokuun loppuun mennessä asukasmäärä on vuoden 2022 aikana kasvanut 26 asukkaalla.

Kuolleisuus ylitti syntyvyyden ensimmäistä kertaa vuonna 2021. Luonnollista väestönkasvua tuskin saavutetaan uudelleen lähitulevaisuudessa.

Ukrainalaiset pakolaiset näkynevät Laukaan asukasluvun kehityksessä lähivuosina.

Liikkia Laukaaseen

KUNTASTRATEGIA VUOTEEN 2030

STRATEGIAMME

kolme toimintaperiaatetta

PIDEMMÄLLE

Näemme mahdollisuuksia ja etsimme uusia ratkaisuja. Teemme vastuullisia ja tulevaisuuskestäviä päätöksiä. Tavoitteenamme on laukaalaisten menestys ja hyvinvointi.

POSITIIVISESTI

Toimimme ja puhumme kannustavasti. Viestimme vahvuksistamme aktiivisesti. Ratkaisemme ongelmia rakentavasti.

PALVELLEN

Meillä on kehittämisen ja parantamisen palvelukulttuuri. Tavoitteenamme on rakentaa asukkaillemme parasta mahdollista arkea.

Seuranta ja mittaaminen

TAVOITTEET / asukas

- Sujuvat arjen kuntapalvelut
- Asumisen tavoitteellinen johtaminen
- Kestävä kuntatalous

Asiakas- ja asukastyytyväisyys
Palautteen hyödyntäminen

Asumisen ohjelma
*Uuden ohjelman laatiminen
ja sen tavoitteet*

MUUT MITTARIT

Ilmasto-ohjelma
Strategisten hankkeiden toteutuminen

TAVOITTEET / työyhteisöt

- Hyvinvoivat työyhteisöt
- Palvelukulttuurin kehittäminen
- Laukaa houkuttelee lisää osaajia

Asiakas- ja asukastyytyväisyys
Palautteen hyödyntäminen

Henkilöstöhyvinvointikysely
Rekrytoinnin onnistuminen
Henkilöstön aloitteellisuus

TALOUS

Tavoite: Laukaan kunnalla ja kuntakonsernilla on ylijäämää taseessa.

TAVOITTEET / yrittäjät

- Laukaan profiilin nostaminen yritysmyönteisenä kuntana
- Nykyisten yritysten kasvuedellytysten mahdollistaminen
- Kehityshankkeet uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi

Elinkeino-ohjelma
Ohjelman tavoitteet

Kuntabarometri
Laukaan sijoittuminen

Yritystyytyväisyystutkimus
Palautteen hyödyntäminen

2023 keskeisiä tapahtumia ja painopistealueita

- Hyvinvointialueuudistus ”mullistaa” kunnan
  - Kunnan rooli, tehtävät ja toiminta muuttuvat → uuden kunnan tehtävien painopisteet
  - Kunnan organisaation ja talouden koko kutistuu
  - Yhteistyön ja yhdyspintojen rakentaminen hyvinvointialueen kanssa
  - Uudistuksen talousvaikutukset laskennallisesti neutraalit → Keski-Suomessa haasteita aiheuttaa sairaanhoitopiirin alijäämäinen talous
- Uuden kuntastrategian toimeenpano pääsee vauhtiin
- Talouden tasapainottamistyö lävistää koko organisaation
  - Kunta sopeutuu väestö- ja taloustilanteeseen, investointitaso laskee ja tarveharkintaa lisätään
- Työllisyyspalveluiden rakenneuudistukseen valmistaudutaan
- Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset näkyvät Laukaassa
  - 230 henkilön vastaanottokeskus perustettu, kunta järjestää palveluita
  - Häiriöihin varautumisen valmiuden tarkistaminen

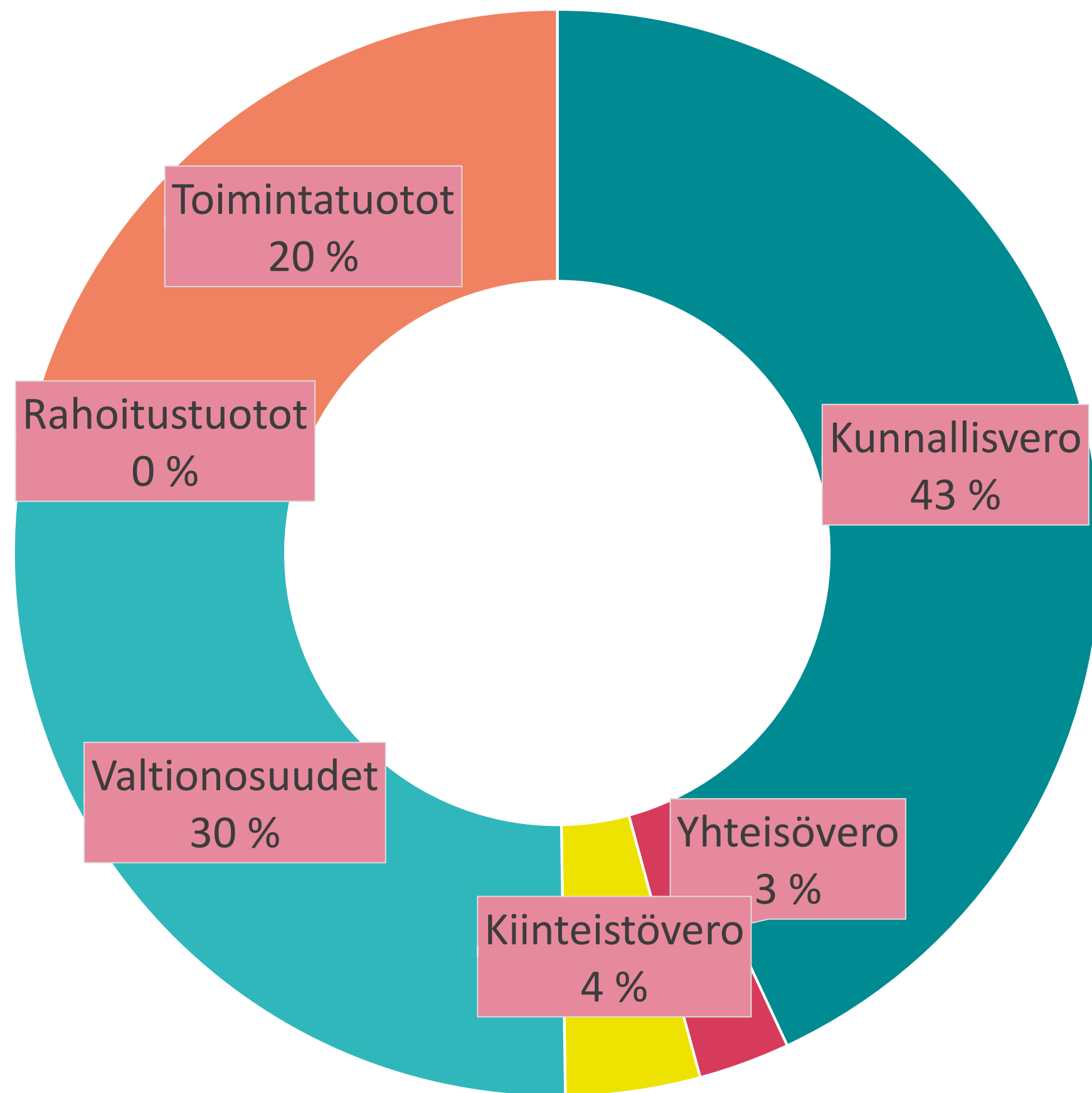

Tuloperusta

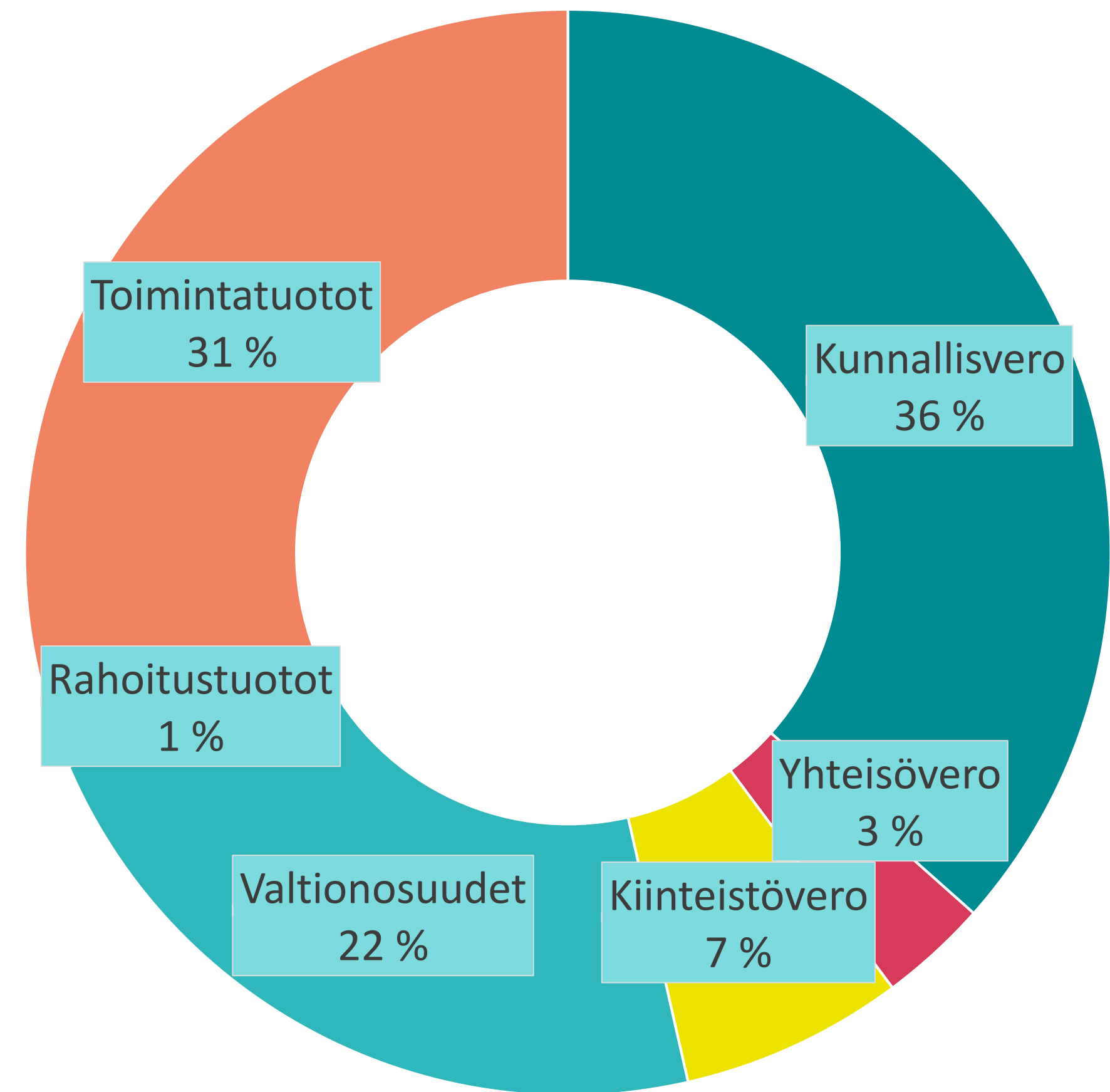
Kunnan tuloperustan muodostavat
pääasiassa verotulot ja valtionosuudet

Hyvinvointialueuudistuksen aiheuttama tulorakenteen muutos Laukaassa

Tulot 2022

Tulot 2023

Tulo- ja kiinteistöveroprosentit

- Tuloveroprosentista leikataan HVA-uudistuksesta johtuen 12,64 %-yksikköä. Tuloveroprosentiksi tulee 8,86 %. Tuloveroprosenttia ei voi muuttaa vuodelle 2023.
- Efektiivinen veroaste on 6,71 % -> erotus nimellisen ja efektiivisen veroprosentin välillä pienenee noin 4 %-yksikköä, kun vähennyksiä siirtyy valtion verotukseen
- Kiinteistöveroprosentit KJ:n esityksessä 2022 tasolla alla olevan kuvan mukaisesti
  - Yleistä, vakituisen asunnon ja muun asuinrakennuksen kiinteistöveroä korotettiin vuodelle 2020

KIINTEISTÖVERON VAIHTELUVÄLI JA KIINTEISTÖVERO 2023

	Vaihteluväli 2023	Vero 2023	Muutos %-yks vrt. 2022	Tuotto, € 2023	Osuus, %	Tuotto, € jos maksimi	Tuotto-osuus maksimista
Yleinen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,30 %	0,00	2 777 000	44,7 %	4 272 308	65,0 %
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,41 % - 1,00 %	0,70 %	0,00	2 857 000	46,0 %	4 081 429	70,0 %
Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,40 %	0,00	355 000	5,7 %	507 143	70,0 %
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	2,00 % - 6,00 %	3,00 %	0,00	24 000	0,4 %	48 000	50,0 %
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero	0,00 % - 2,00 %	1,10 %	0,00	195 000	3,1 %	354 545	55,0 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	0,00 % - 3,10 %	2,85 %	0,00	0	0,0 %	0	0 %
YHTEENSÄ				6 208 000	100,0 %	9 263 425	67,0 %
				Kiinteistöveron tilityksen korjaukset*		-74 000	
				Kiinteistöveron tilitykset yhteensä		6 134 000	
				Kiinteistöveron tilitykset €/as		326	

*tilitykset ajoittuvat osittain ko. tilikauden ulkopuolelle

Veroennuste 2023

- Verotulot ja ennusteet ovat kehittyneet suotuisasti vuoden 2022 aikana.
- Verotulojen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta
- 2023 kunnallisveron tuoton ennustetaan laskevan valtakunnallisesti 54 prosenttia eli lähes 4 prosenttiyksikköä Laukaata enemmän.
- Yhteensä Laukaan verotulot laskevat 2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin koko maassa

VEROTULOT (1000 €)				muutos 2022-2023	
TILIVUOSI	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	€	%
VEROLAJI					
Kunnallisvero	65 450	67 830	33 752	-34 078	-50,2 %
Yhteisövero	4 118	4 280	2 988	-1 292	-30,2 %
Kiinteistövero	5 853	6 290	6 134	-156	-2,5 %
VEROTULO	75 421	78 400	42 874	-35 526	-45,3 %

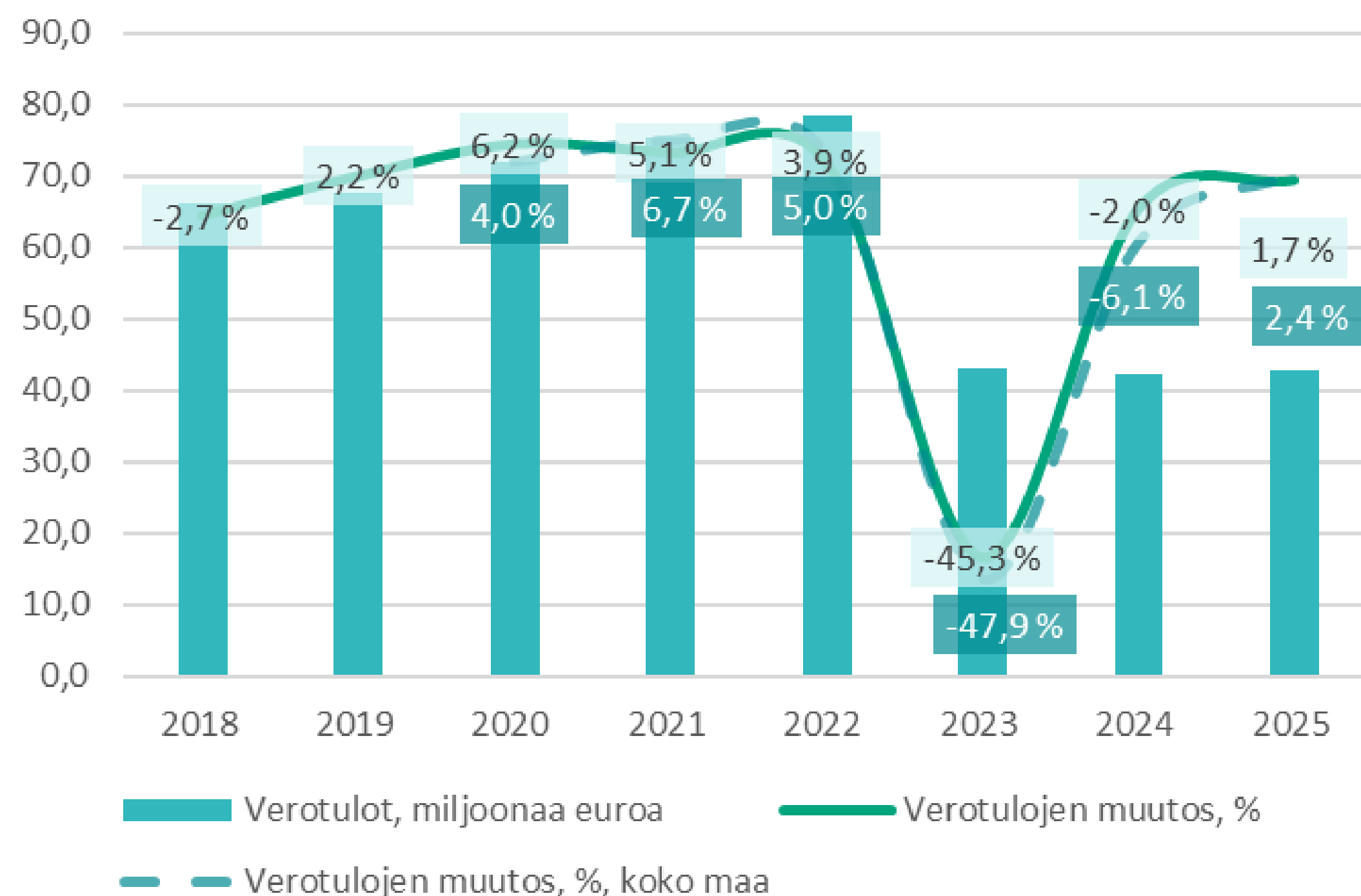
Valtionosuusennuste 2023

- Kuntien ja kuntayhtymien valtionosuudet laskevat yhteensä 66 %, kun 5,4 miljardia euroa valtionosuuksia siirretään hyvinvointialueille
- OKM-valtionosuus laskettu vuoden 2022 mukaisesti, muutokset mahdollisia
- Lopulliset valtionosuuspäätökset tehdään joulukuun 2022 lopussa
- Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset valtionosuuksiin tarkentuu vuoden 2023 aikana
 → leikkaukset näkyvät 2024 alkaen
 → arvio valtionosuuden tasauksesta/leikkauksesta 2024-2025 n. 2 miljoonaa euroa

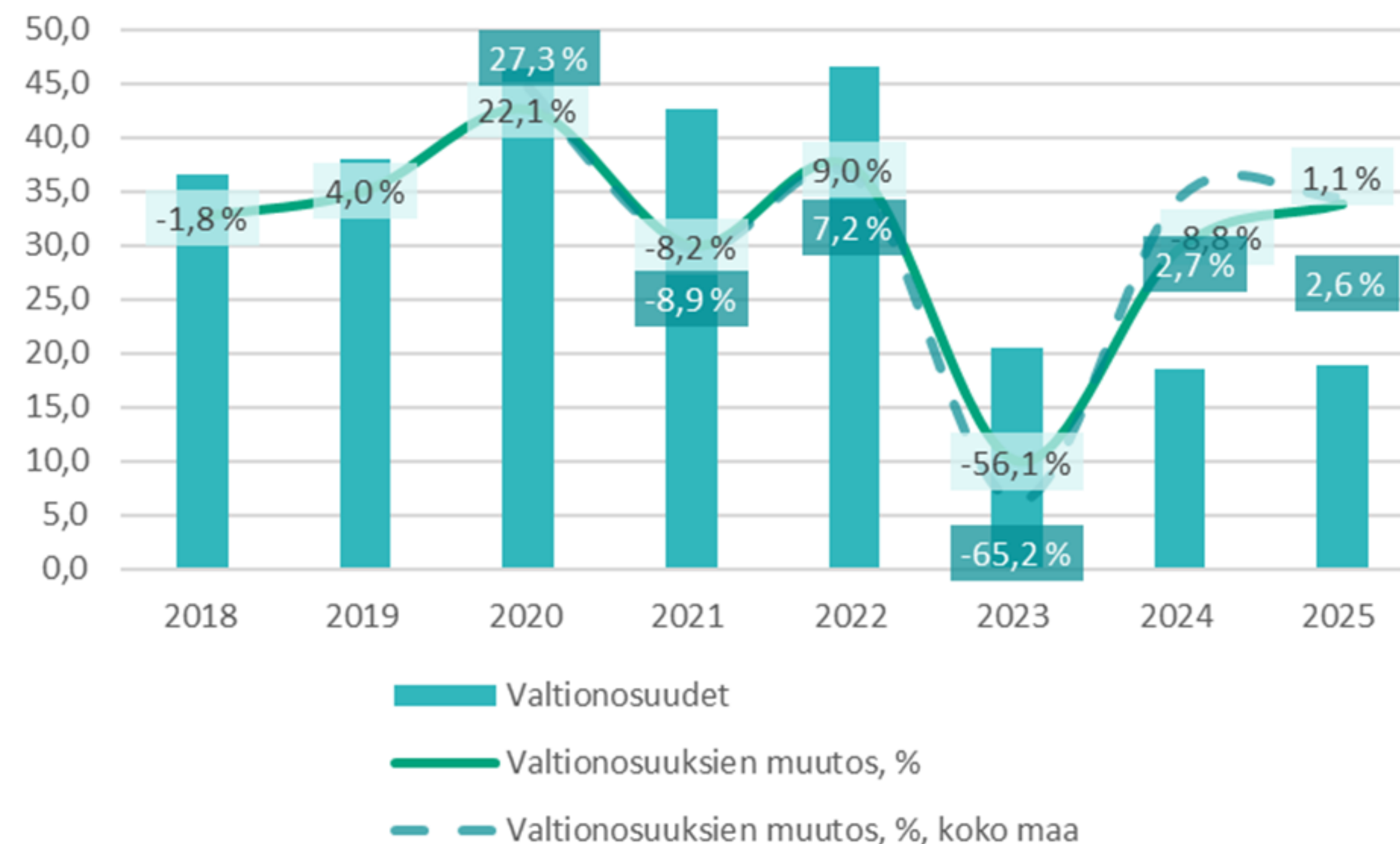
VALTIONOSUUDET (1000 €)	Muutos 2022-2023				
	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	€	%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	26 285	27 360	10 790	-16 570	-60,6 %
Verotuloihin perustuva tasaus	11 068	11 540	8 100	-3 440	-29,8 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 256	-1 280	-1 270	10	-0,8 %
Verotulomenetysten kompensatiot	7 566	8 870	2 780	-6 090	-68,7 %
YHTEENSÄ	42 664	46 490	20 400	-26 090	-56,1 %

Verorahoituksen kehitys 2018-2025

Verotulot 2018-2025

Valtionosuudet 2018-2025

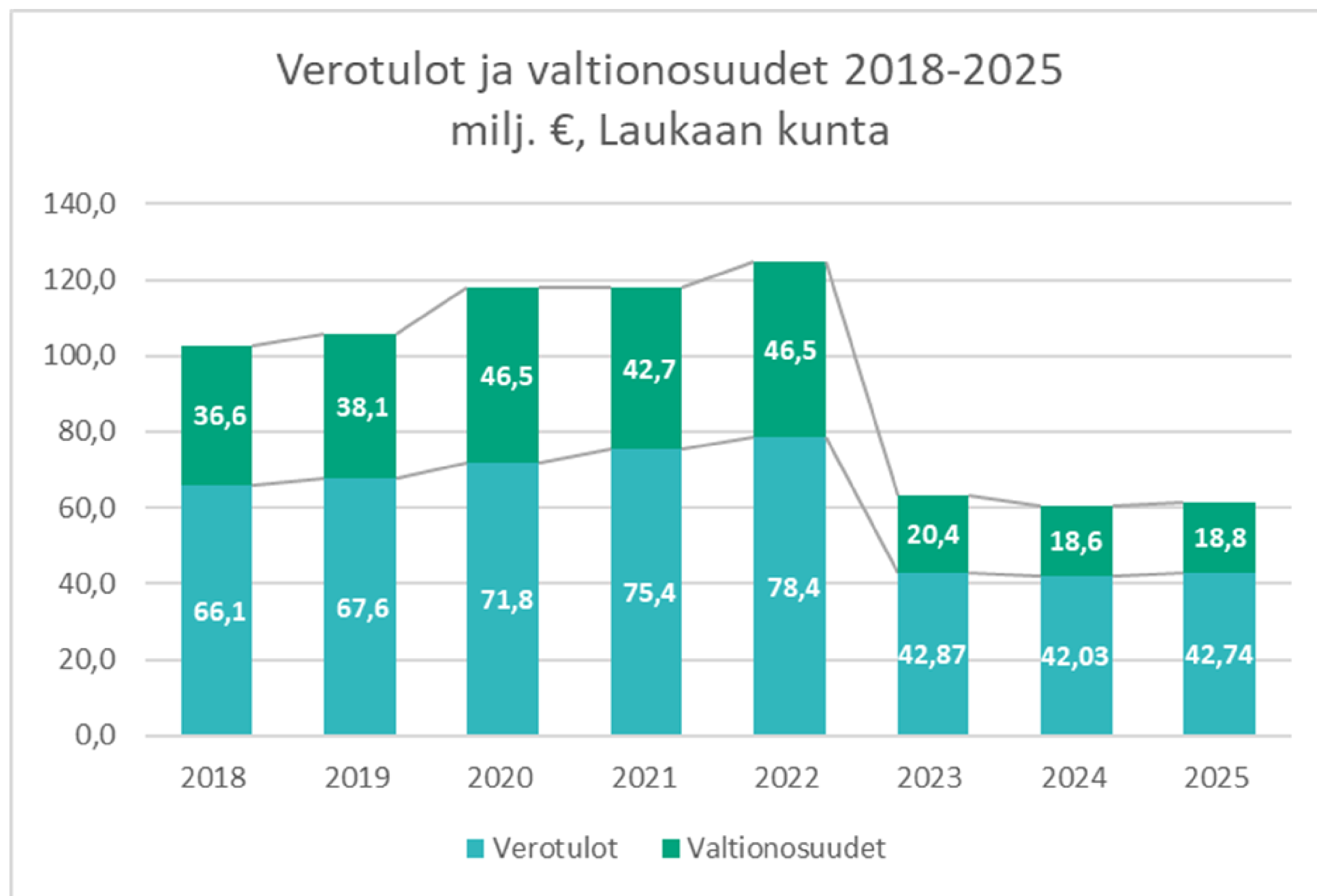

Verotulot kehittyvät talousarviovuonna koko maan tasoa paremmin. Taloussuunnitelmavuosien ennusteet sisältävät huomattavaa epävarmuutta yleisestä talustilanteesta johtuen.

Valtionosuudet kehittyvät talousarviovuonna koko maan tasoa paremmin. Taloussuunnitelmavuosien ennusteet sisältävät huomattavaa epävarmuutta HVA-uudistuksesta johtuen.

Verorahoituksen kehitys 2018-2025

Verorahoituksen taso laskee merkittävästi HVA-uudistuksesta johtuen. Taloussuunnitelmakaudella verorahoituksen ennustetaan pysyttelevän 60 miljoonan vuositasolla.

Valtionosuuksien ennusteet vuosille 2024-2025 ovat huomattavan epävarmoja, koska hyvinvointialueuudistukseen liittyvä valtionosuuksien taseus vahvistetaan vasta sen jälkeen, kun vuoden 2022 tilinpäätökset valmistuvat. Valtionosuuksiin vaikuttaa kunnan oman tilinpäätöksen lisäksi koko kuntatalouden tilanne.

Käyttötalous

Kunnan varsinainen toiminta muodostaa käyttötalouden. Käyttötalouden kustannukset katetaan toimintatuotoilla sekä vero- ja valtionosuustuotoilla. Omaisuuden myynnistä saatavat myyntivoitot sisältyvät käyttötalouden tuottoihin.

TOIMINTAKATE 2021 - 2023

	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	Muutos 2022-2023	
				euroa	%
1 000 euroa					
Konsernihallinto	4 675,8	5 220,8	5 424,6	203,8	3,9 %
Hallintopalvelut	1 100,2	1 136,7	615,1	-521,6	-45,9 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	2 095,1	2 127,1	2 784,1	656,9	30,9 %
Elinkeinopalvelut	1 480,5	1 957,0	2 025,4	68,5	3,5 %
Perusturvapalvelut	62 157,8	65 674,7	0,0	-65 674,7	-100,0 %
Hallinto- ja terveystalvet	36 614,1	38 125,5	0,0	-38 125,5	-100,0 %
Sosiaalityö	6 805,4	7 458,6	0,0	-7 458,6	-100,0 %
Vanhus- ja vammaispalvelu	18 738,3	20 090,6	0,0	-20 090,6	-100,0 %
Sivistyspalvelut	45 545,3	46 795,3	47 976,4	1 181,1	2,5 %
Hallinto- ja sivistyspalvelut	328,7	284,0	258,5	-25,5	-9,0 %
Varhaiskasvatus	12 692,6	13 366,3	14 048,2	681,9	5,1 %
Perusopetuspalvelut	26 321,5	26 377,8	27 151,4	773,6	2,9 %
Lukio	2 205,3	2 375,9	2 584,2	208,4	8,8 %
Kansalaisopisto	445,5	541,3	501,5	-39,8	-7,4 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	968,3	997,9	1 036,0	38,1	3,8 %
Vatti	1 891,1	2 127,5	2 105,7	-21,8	-1,0 %
Lasten ja nuorten hyvinvointikeskus	692,3	724,6	290,8	-433,8	0,0 %
Tekniset palvelut	1 807,2	2 014,5	80,0	-1 934,5	-96,0 %
Hallinto, suunnittelu ja paikkatietopalvelut	2 937,2	3 184,8	1 383,1	-1 801,7	-56,6 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	1 802,6	1 863,7	2 075,0	211,3	11,3 %
Tilapalvelut	-3 528,9	-4 022,2	-4 489,2	-466,9	11,6 %
Ruoka- ja puhtauspalvelut	-300,9	-39,0	8,1	47,1	-120,9 %
Ympäristövalvonta	897,1	1 027,2	1 102,9	75,7	7,4 %
YHTEENSÄ	114 186,2	119 705,3	53 481,0	-66 224,3	-55,3 %

Tulosyksikön toimintakate on talousarvion valtuustoon nähden sitova erä. Sitovan erän muutokset vaativat valtuuston hyväksynnän.

Taloudellisten tavoitteiden lisäksi valtuustoon nähden sitovia ovat palvelualueiden toiminnalliset tavoitteet.

Henkilöstökustannukset

- Henkilöstökustannukset ovat 38 miljoonaa euroa ja laskevat edeltävästä vuodesta 12 miljoonaa euroa
- Hyvinvointialueelle siirtyvä työpanos yhteensä 295 henkilötyövuotta
- Kuntaan jää 853 henkilötyövuotta, josta 589 vakinaista henkilöstöä ja 264 määräaikaisia (ml. sijaiset)
- Kuntaan jäävässä henkilöstössä ei olennaisia muutoksia, suurimmat muutokset koskevat väestörakenteeseen liittyviä painopisteiden muutoksia sivistyspalveluissa (varhaiskasvatus-perusopetus)
- Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset voimassa ja palkankorotukset tiedossa 30.4.2025 asti.
- Vuoden 2023 sopimuskorotusten vaikutus palkkakustannuksiin noin 0,5 miljoonaa euroa

Investoinnit

Investoinnit ovat yli 10.000 euron hankintoja tai rakennushankkeita, joiden arvo kirjataan kunnan kiinteään omaisuuteen ja poistetaan poistoina tulevien vuosien aikana

INVESTOINTIOHJELMA 2023-2027	koko hanke yht.	tot. Ennen 2023	2023	2024	2025	2026	2027
KONSERNIHALLINTO							
Ict; tietoliikenneverkko, tietokoneet, puhelimet, kopiokoneet			370 000	370 000	370 000	370 000	370 000
Osakkeet ja osuudet			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Asianhallinnan ja arkistoinnin järjestelmät			50 000				
Maan osto			700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Maan myynti			-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Yritystonttien esirakentaminen (elinkeinopalvelut)			1 000 000	100 000	100 000	100 000	100 000
KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ			2 030 000	1 080 000	1 080 000	1 080 000	1 080 000
SIVISTYSPALVELUT							
Sivistystoimen tieto- ja viestintätekn. laitteet			50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Leppäveden liikuntapuisto	2 393 000	1 818 000	225 000	250 000	200 000		
valtioneuvustus			-50 000	-100 000			
Liikuntapaikkojen investoinnit				35 000	35 000	35 000	35 000
Lievestuoreen monitoimitekonurmikenttä					300 000		
Leppäveden kirjasto			30 000				
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ			255 000	235 000	585 000	85 000	85 000

Investoinneissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat investointimenot ja –tulot investointikohteittain.

Investointiohjelma on sitova vuoden 2023 osalta ja suuntaa-antava vuosien 2024-2027 osalta.

TEKNISET PALVELUT							
Sivistyspalvelut, kiinteistöt:							
Kuhankosken koulu-päiväkotiratkaisu	3 150 000		150 000	3 000 000			
Leppäveden päiväkotiratkaisu	2 200 000	100 000	2 100 000				
Vuonteen alueen päiväkotikoulu-ratkaisu, suunnittelu	1 150 000	100 000	1 050 000				
Saralinnat	2 000 000		95 000	1 905 000			
Teknisten palveluiden kiinteistöt							
Ruokapalvelukeskus	2 100 000		2 000 000				
Kuntalan uudisrakennus*			30 000				
Pienet investoinnit:							
Kohdentamaton investointimääräraha			550 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Tekninen toimi, kiinteistöt:							
Energiainvestoinnit			50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Yhdyskuntatekniikka:							
Liikennealueet, puistot ja yleiset alueet			2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Elyn yhteishankkeet, Peurunka-Kuusa kevyenliikenteenväylä			700 000	1 000 000			
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ			8 825 000	8 605 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, NETTO			11 110 000	9 920 000	4 365 000	3 865 000	3 865 000
RAHOITUSOSAT JA MYNTITULOT			150 000	200 000	100 000	100 000	100 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, BRUTTO			11 260 000	10 120 000	4 465 000	3 965 000	3 965 000
Toimitilojen vuokrahankkeet, rakentamiskustannukset							
Kirkonkylän koulu (leasing)**	19 000 000	5 000 000					
Muut hankkeet							
Kuntalan uudisrakennus*							
HANKKEET YHTEENSÄ, BRUTTO, SIS. LEASING			11 260 000				

Investoinneissa valtuustoon nähden sitovia erinä ovat investointimenot ja -tulot investointikohteittain.

Investointiohjelma on sitova vuoden 2023 osalta ja suuntaa-antava vuosien 2024-2027 osalta.

Rahoitus ja lainat

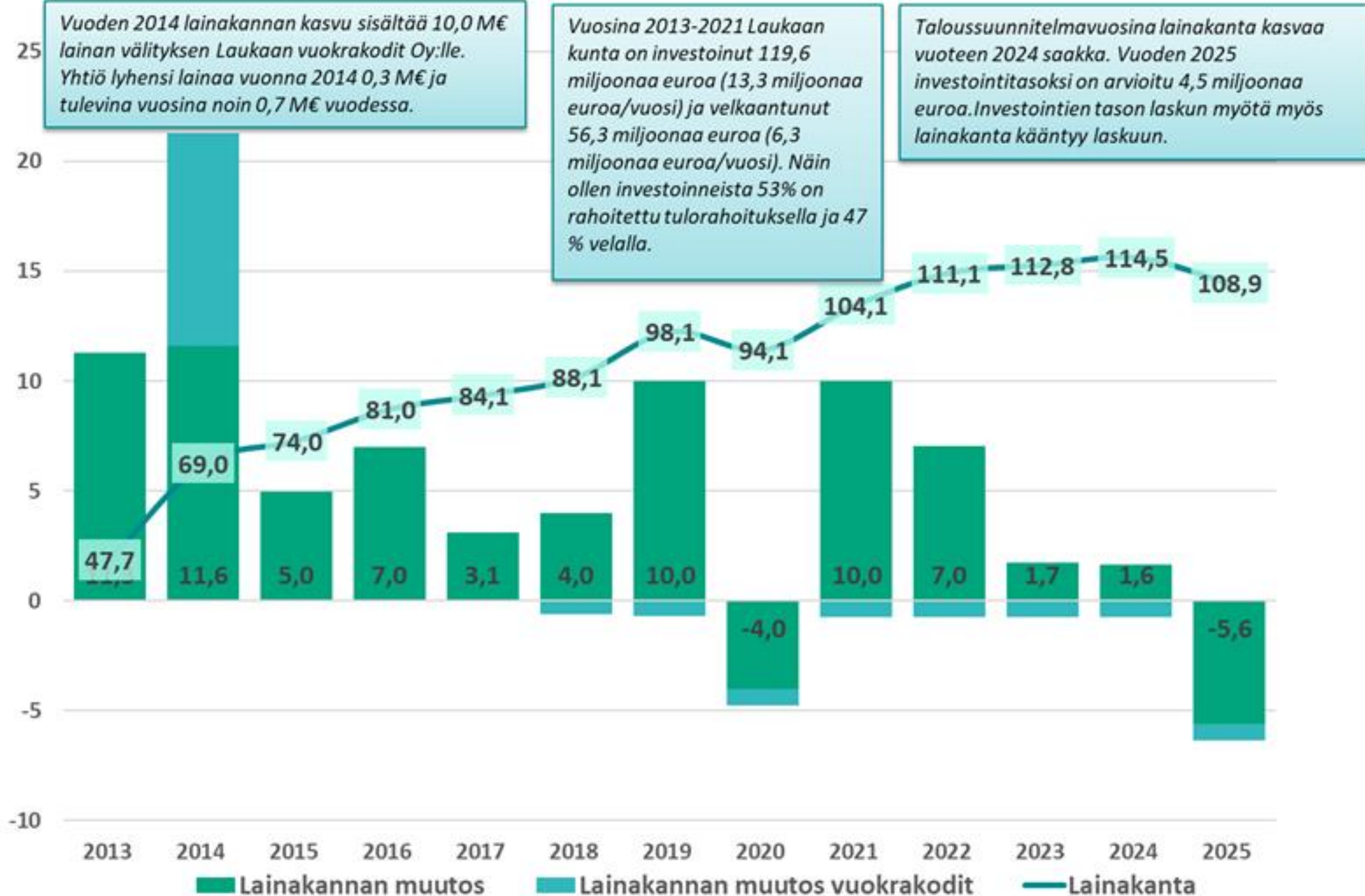
Toiminta ja investoinnit rahoitetaan
toimintatuottojen ja verotulojen lisäksi
lainarahalla

Rahoituslaskelma	TP2021	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 527 921	5 428 250	8 628 020	7 535 000	9 242 000
Tulorahoituksen korjaukset	-469 000	-645 000			
Investoinnit					
Investointimenot	17 338 748	13 392 870	11 260 000	10 120 000	4 465 000
Rahoitusosuudet investointeihin	201 400	71 870	50 000	100 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovotustulot	1 390 043	735 000	100 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 688 384	-7 802 750	-2 481 980	-2 385 000	4 877 000
Rahoitus toiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen lisäys	-22 780	0			
Antolainojen vähennys	766 633	745 000	750 000	740 000	735 000
Lainakannan muutokset	9 984 736	7 057 750	1 731 980	1 645 000	-5 612 000
Pitkäaikaisien lainojen lisäys	19 991 716	0	0	0	0
Pitkäaikaisien lainojen vähennys	-9 632	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Lyhytaikaisien lainojen muutos	-9 997 348	7 068 750	1 742 980	1 656 000	-5 601 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 351 983	0			
Rahoituksen rahavirta	12 080 572	7 802 750	2 481 980	2 385 000	-4 877 000
Rahavarojen muutos	392 188	0	0	0	0
Lainakanta 31.12.	104 051 824	111 109 574	112 841 554	114 486 554	108 874 554
Lainakanta €/asukas	5 538	5 914	6 006	6 094	5 795
Investointien tulorahoitus %	26,4 %	40,7 %	77,0 %	75,2 %	207,0 %

Rahoituksen osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainojen lisäys, antolainojen vähennys ja lainakannan muutokset.

Sitova erä valtuustoon nähden

Lainakanta ja lainojen vuosimuutos

Tuloslaskelma ja yhteenveto

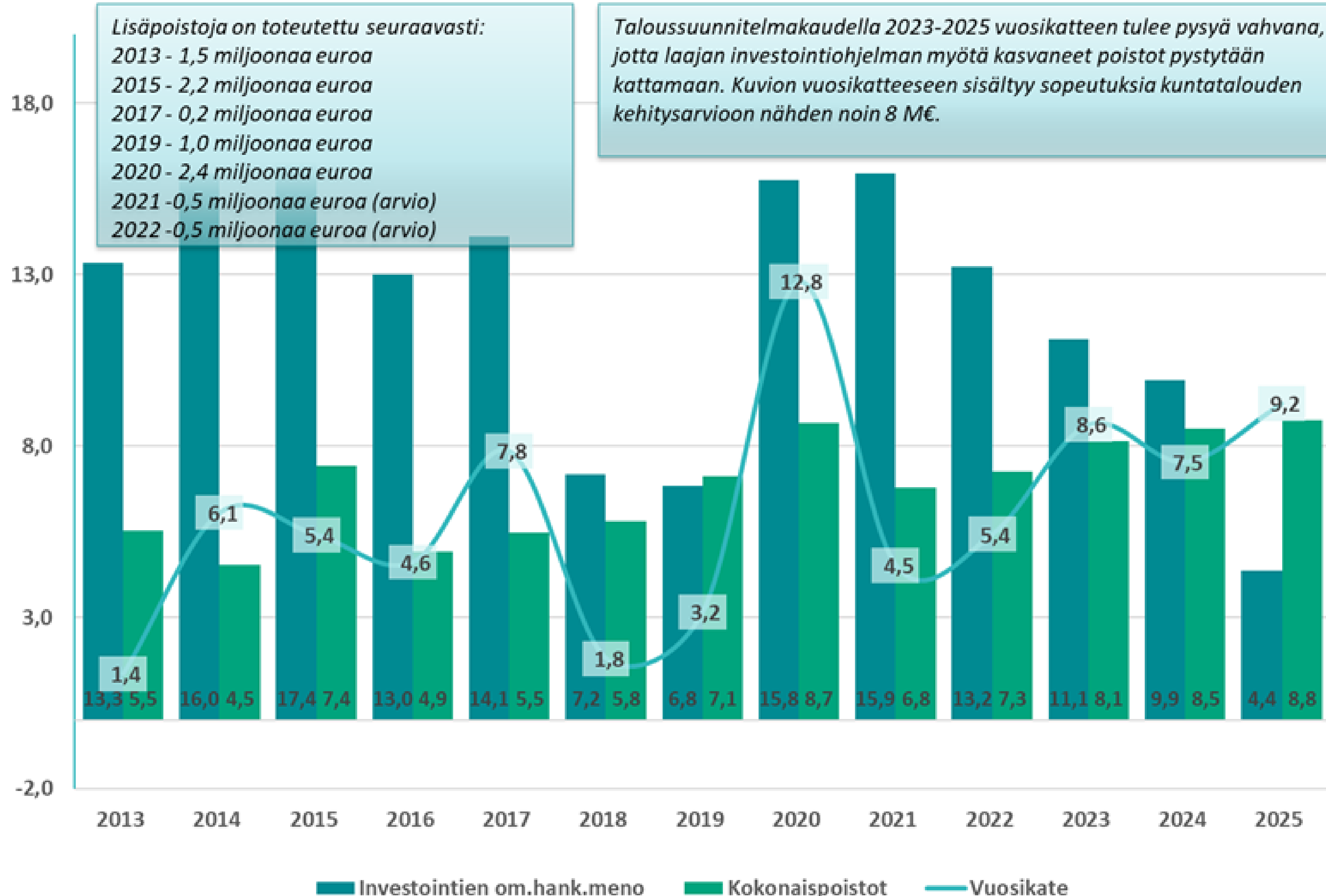
Tilipäätöksen tulos kertoo määrätyn aikavälin eli kyseisen tilivuoden talouden toteumasta. Pitkällä aikavälillä kannattaa seurata myös muita tunnuslukuja kuten kumulatiivisia rahavirtoja, kertyneitä yli-/alijäämiä ja lainakantaa

Tuloslaskelma	TP 2021	TAM 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	32 603 196	32 170 310	28 484 530	28 930 000	29 200 000
Myyntituotot	9 456 760	10 057 070	8 329 780	8 500 000	8 600 000
Maksutuotot	4 144 698	4 401 820	1 227 900	1 230 000	1 300 000
Tuet ja avustukset	4 425 607	2 174 710	2 322 600	2 400 000	2 450 000
Muut tuotot	14 576 132	15 536 710	16 604 250	16 800 000	16 850 000
Toimintakulut	146 789 381	151 875 560	81 965 510	80 920 000	80 400 000
Henkilöstökulut	46 637 383	50 128 510	38 076 210	37 520 000	37 100 000
Palvelujen ostot	74 746 827	75 344 270	21 189 880	21 000 000	21 000 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 172 345	5 746 780	6 625 750	6 400 000	6 400 000
Avustukset	4 774 280	5 064 430	2 215 200	2 200 000	2 100 000
Muut menot	14 458 547	15 591 570	13 858 470	13 800 000	13 800 000
Toimintakate	-114 186 184	-119 705 250	-53 480 980	-51 990 000	-51 200 000
Verotulot	75 420 857	78 400 000	42 874 000	42 030 000	42 737 000
Valtionosuudet	42 663 925	46 490 000	20 400 000	18 600 000	18 800 000
Rahoitus tuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	366 556	358 500	350 000	360 000	370 000
Muut rahoitustuotot	287 574	150 000	200 000	250 000	250 000
Korkokulut	12 209	250 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Muut rahoituskulut	12 598	15 000	15 000	15 000	15 000
Vuosikate	4 527 921	5 428 250	8 628 020	7 535 000	9 242 000
Suunnitelman mukaiset poistot	6 313 078	6 790 000	8 146 820	8 500 000	8 750 000
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Lisäpoistot	464 371	470 000	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 249 528	-1 831 750	481 200	-965 000	492 000
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toimintatulot/toimintamenot, %	22 %	21 %	35 %	36 %	36 %
Vuosikate/Poistot, %	66,8 %	74,8 %	105,9 %	88,6 %	105,6 %
Vuosikate, euro/asukas	241,00	288,92	459,23	401,05	491,91
Kertynyt yli-/alijäämä	1 841 327	9 577	490 777	-474 223	17 777

Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituserät, suunnitelman mukaiset poistot ja tilikauden tulos.

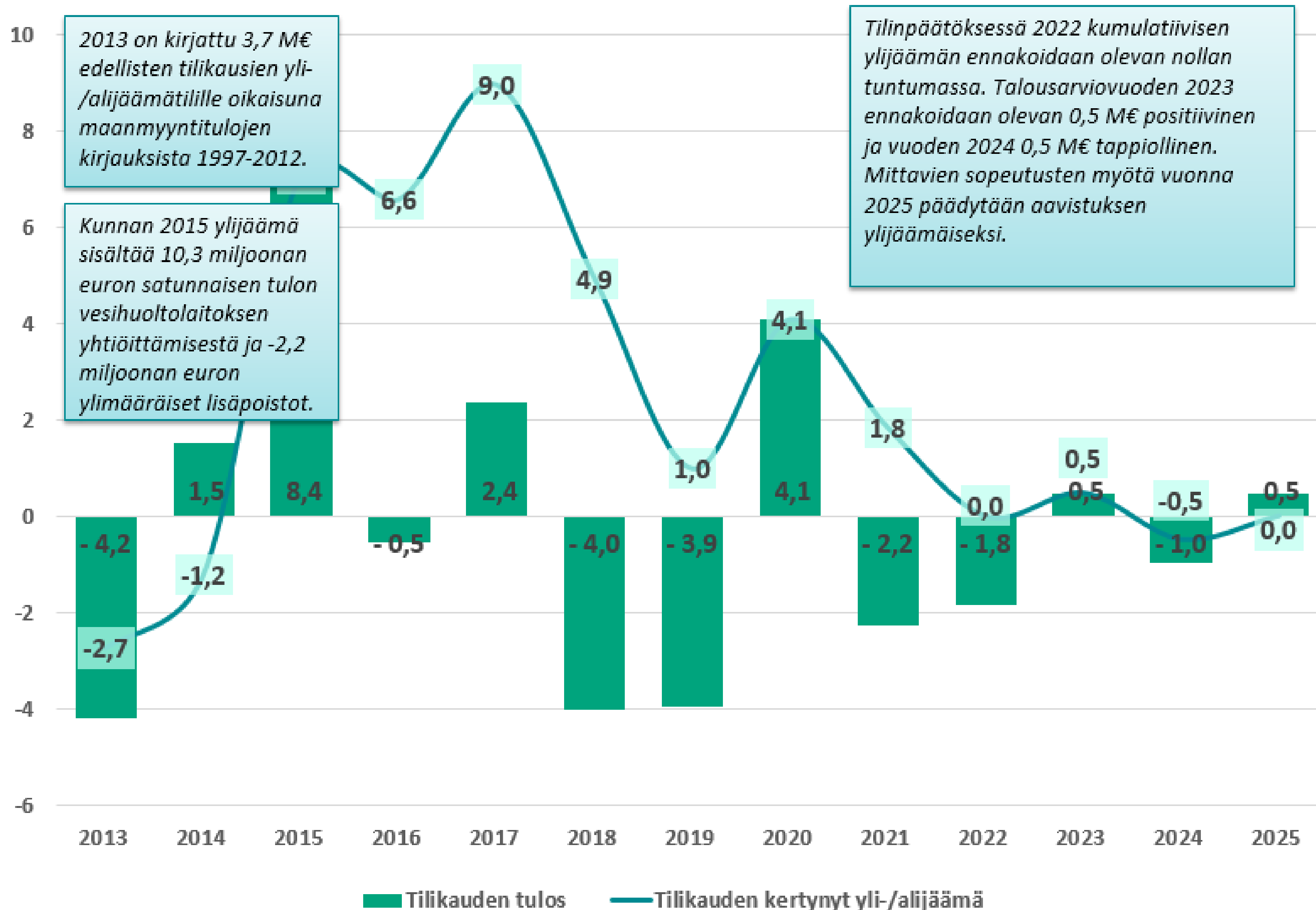
Poistot, investointien omahankintameno ja vuosikate

Voidaan katsoa, että vuosikate on riittävä, kun se kattaa poistot (positiivinen tulos).

Talous on kestävällä pohjalla, kun vuosikate on säännöllisesti investointien omahankintamenoa suurempi. Tällöin investoinnit pystytään rahoittamaan ilman lainarahaa.

Yli-/alijäämä vuosittain ja kumulatiivisesti

Taloussuunnitelmakausi 2023-2025 edellyttää yhteensä noin 7,5 miljoonaa euroa toistaiseksi kohdentamattomia taloutta vahvistavia toimenpiteitä.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (kuntalaki 13 luku 110 §).

Talousarvioprosessi etenee

Konsernihallinto

Olennaiset nostot toiminnasta ja tavoitteista

- Sote-uudistuksen hallittu muutosjohtaminen
- Talouden tasapainottamisohjelman laatiminen
- Uuden kuntastrategian toimeenpano työyhteisöissä
- Elinkeino-ohjelman hyväksyminen ja toimeenpano
- Henkilöstötuottavuuden kehittäminen, osaamisen johtaminen
- Maankäytön rakennemallin päivitys
- Aktiivinen ja monipuolinen viestintä
- Taajamakohtaiset asukastilaisuudet
- Digitaalisen palvelutuotannon, asiakirjahallinnon ja arkistoinnin kehittäminen

Konsernihallinnon talouden sopeutustoimet

- Henkilöstövähennykset. Avoimeksi tulleita tehtäviä jätetään täyttämättä.
  - Hallintopalvelut, 1 htv – 44.000 euroa
  - Elinkeinopalvelut, 0,75 htv – 65.000 euroa
  - Lisäksi henkilöstösiirtoja HVA:lle – henkilöstömäärä vähenee henkilöstöhallinnossa ja työllisyyspalveluissa
- Talousarvio laadittu kautta linjan erittäin tiukaksi
  - Ei uusia kehittämispanostuksia
  - Tapahtuma-, sidosryhmä- ja sponsorointitoimintaa karsittu
- Kunnanhallituksen toteutettavaksi 0,5 miljoonan euron lisäsopeutus → kohdennuksen suunnittelu hallituksen talousarvioseminaarissa 10.11.

Sivistyspalvelut

Jussi Silpola

Talousarvio v. 2023 - Sivistys

Sivistyspalvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023		Muutos 2022-2023
1000 euroa				euroa	%
Toimintakate*					
Hallintopalvelut	-359,3	-278,1	-258,5	19,6	-7 %
Varhaiskasvatus	-13444,1	-13872,3	-14048,2	-175,9	1 %
Perusopetuspalvelut	-24541,3	-25470,7	-27151,4	-1680,7	7 %
Lukio	-2081,5	-2327,9	-2584,2	-256,3	11 %
Kansalaisopisto	-545,5	-544,3	-501,5	42,8	-8 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-989,5	-988,4	-1036,0	-47,6	5 %
Vatti	-2056,7	-2106,0	-2105,7	0,3	0 %
Lasten ja nuorten hyvinvointikeskus	-686,3	-711,9	-290,8	421,1	-59 %
Yhteensä	-44704,2	-46299,6	-47976,3	-1676,8	4 %

Hallintopalvelut

- Vuonna 2023 hallintopalveluiden taloudessa tai toiminnassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia.
- Henkilöstömäärä säilyy ennallaan, kun hallinto- ja talouspäällikön virkaa ei edelleenkään täytetä.

- Varhaiskasvatuksen **maksutuotot alenevat** vuoteen 2022 verraten noin 100 000 euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tehdyt muutokset ovat nostaneet tulorajoja ja vaikutus maksutuottoihin on ollut merkittävä.
- Valmisteluvaiheessa on huomioitu varhaiskasvatukselle asetetut säästötavoitteet. Kotihoidon tuella arvioidaan olevan vähemmän lapsia kuin vuonna 2022, jolloin kotihoidon tukeen varattu summa on pienempi. Hankintoja tehdään talousarviovuonna 2023 vähemmän edellisvuosiin verrattuna.
- Talousarvio 2023 sisältää 45 000 euron lisäyksen henkilöstökulujen osalta varhaiskasvatuksen varahenkilöjärjestelmän kehittämiseksi

Varhaiskasvatuspalvelut 2023

Muut, pidemmän aikavälin linjaukset

Perusperiaatteena jo nyt, että kunnalliset paikat täytetään ensin. Myös yksityisille toimijoille toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää, jotta toiminnan jatkuvuus on turvattua eikä toimijat päädy lopettamaan toimintaansa.

Yhtenä vaihtoehtona paikkojen täytössä välimatkojen pidentäminen ja hoitopaikan tarjoaminen kauempaa Laukaan alueelta lähialueen sijaan. Tehostaa jonkin verran omien paikkojen täyttöä ja vähentää ostopalvelun käyttöä, mutta asiakkaan kannalta haastava vaihtoehto.

- Peruskoulun oppilasmäärä on 13.9.2022 on 36 oppilasta enemmän kuin 2022 talousarviossa. Syksyllä 2023 peruskouluissa opiskelee 32 enemmän kuin tällä hetkellä.
- Syksyllä 2022 neljän uuden opetusryhmän perustaminen valmistavan opetuksen tarpeita varten (~50 oppilasta). Näiden tarvitsemat tuntimäärät on huomioitava opetusresurssin ja henkilöstökulujen kasvuna myös vuonna 2023 ~200.000 €
- Toimintakatteeseen tehdyt sopeutustoimet aiheuttavat vuodelle 2023 perusopetukseen 700.000 euron sopeutuksen tarpeisiin nähden, josta n. 300.000 euroa kohdistuu henkilöstökuluihin.
- Sopeutus kohdennetaan keväällä 2023 seuraavan lukuvuoden opetusresurssipäätöksessä, ja se tulee kohdistumaan pääasiassa annettavan opetuksen määrään, ryhmäkokoihin sekä mahdollisesti koulunkäynninohjaajien määrään.
- Perusopetuspalveluiden kustannukset nousevat sopeutustoimista huolimatta 2023 n. 1,3 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvavat n. 765.000 €
- Sisäisten vuokrien kasvu on 458.000 euroa.

Perusopetuspalvelut 2023

- Tulojen osalta perusopetuspalveluissa on varauduttu siihen että vuonna 2022 saatua tasa-arvoavustusta on käytettävissä vuonna 2023 400.000 euroa, haettua korona-avustusta saadaan käyttöön 250.000 euroa, sekä muista jo myönnettyistä avustuksista vuonna 2023 käytetään 153.000 euroa.
- Lisäksi uutena toimintana Laukaaseen sijoitetuille, pienryhmäopetusta tarvitseville lapsille järjestetystä opetuksesta laskutetaan oppilaiden kotikunnilta opetuksen järjestämisestä koituvia kuluja 230.000 euroa.

Muut, pidemmän aikavälin linjaukset

- Investointien välttäminen
- Koulujen oppilaaksiottoalueiden tarkistukset – säästökohteina opetusryhmien määrä, kuljetukset sekä investoinnit
- palveluverkkoratkaisut
- Oppilasmäärien kasvun ohjaaminen niin, että uusia ryhmiä ei tarvitse perustaa tai rakentaa uusia tiloja

Lukio

- Opiskelijoiden sisäänottomäärä rajataan 90:een, jotta nykyisellä resurssilla pystytään järjestämään riittävä opetus ylioppilastutkintoa varten, minimimäärä kursseja pystytään järjestämään

Kansalaisopisto

- Kansalaisopiston toiminnan perusrahoitus tulee valtiolta yksikköhinnan perusteella ja se perustuu toteutuneiden opetustuntien määrään. Tämän vuoksi on tärkeää säilyttää opetustuntien määrä vähintään nykyisellä tasolla.
- Toiminnan muun rahoituksen koostuessa kunnan omasta rahoitusosuudesta sekä kurssimaksutuloista, heijastuu kunnan tiukentunut taloudellinen tilanne opiston toiminnan resursseihin. Tavoitteena on säilyttää kurssimaksut maltillisina riittävän kurssitoiminnan ja sitä kautta opetustuntien toteutumisen takaamiseksi.
- Kansalaisopiston maksutuottojen osuus arvioidaan v. 2023 hieman korkeammalle tasolle kuin v. 2022 johtuen kurssimaksuihin suunnitellusta 10 % korotuksesta 1.8.2023 alkaen. Kurssimaksuja on perusteltua tarkistaa ylöspäin, koska palkka- ym. kulut ovat yleisesti nousseet. Kurssimaksuja on viimeksi nostettu lukuvuoden 2019–2020 alusta.

- Kirjaston kustannustaso säilyy lähellä nykyistä
- Toimintaa ohjaa lautakunnan hyväksymä kehittämissuunnitelma

Sopeutukset

- 18 000 € säästetään aineistohankintakuluista (15 %)
- 22 000 € säästetään henkilöstömenoista (4,3 %)
  - 18 000 € säästö osa-aikaisuudesta (kuntoutustuki) – varmistuu vuoden vaihteessa – ei palkata sijaista – jos osa-aikaisuus ei toteudu, vaihtoehtona muut säästöt, kirjasto-autotoiminnan lopetus jne.
    - 3000 € - kesätuuraajan palkkauksesta luovutaan
    - 1000 € säästetään pääkirjaston lauantaivuorojen lisistä
- 8000 € säästöt mm. tapahtumien toteuttamisesta, kaluste- ja tarvikehankinnoista)

Vapaa-aikapalvelut

Tulojen lisääminen

- Asiakasmaksujen korottaminen, mm. leirimaksut, liikuntaryhmämaksut
- Multamäen leirikeskuksen ympärivuotinen hyödyntäminen?
  - Vaatii pienremonttia ja talvikunnossapidon parantamista
- Muu vuokraustoiminta?

Menojen karsiminen

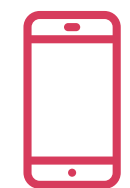
- Liikunta-alueiden ylläpidon tason heikentäminen ja/tai pienimmistä liikunta-alueista luopuminen
  - Kyläkenttien lakkauttaminen
  - Latujenajon vähentäminen ja sopimusten karsiminen
  - Taukopaikkojen ylläpidon vähentäminen ja/tai lakkauttaminen
- Hankintojen merkittävä supistaminen
  - Kuntosalivälineiden uusimisen jäädyttäminen
  - Nuorisotilojen välinehankintojen peruminen
  - Vattipajan materiaalihankintojen vähentäminen
- Nuorisotilojen aukiolon supistaminen ja tapahtumien vähentäminen

Oppilaiden tukipalvelut ja etsivä nuorisotyö

- Kuraattorit ja koulupsykologit siirtyvät hyvinvointialueelle (kuluja siirtyy n. 445 000 €)
- **Henkilöstökulut:** Tulosyksikköön jää 5 htv, vakinaisia: (3 htv: palvelupäällikkö, Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja perhekeskus), 2 htv: etsivä nuorisotyö), henkilöstökulut 233 500 €
- **Vuokra:** Uusi toimittaja kunnan oma: sisäinen vuokra 65 450 € (130 900 € jaettu puoliksi Vatin kanssa)

Kiitos

Laukaa on maaseutumainen ja elinvoimainen n. 19 000 asukkaan kasvukunta Jyväskylän seudulla. Laukaassa on monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut, korkeaa osaamista ja monipuolista yrittäjyyttä.

014 267 5000

@LaukaanKunta

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

facebook.com/laukaankunta

laukaa.fi

Laukaan kunta

Laukaan kunta, Laukaantie 14, PL 6, 41341 Laukaa

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

18 929

31.12.2018

Tekniikka

Janne Laiho

Talousarvion laadintaan vaikuttaneet olennaisimmat tekijät:

- Teknisellä toimialalla suurimmat muutokset tilapalvelussa, kun nykyiset sotetoimitilat vuokrataan hyvinvointialueelle. Asioita on vielä kesken ja yksityiskohtia sovittavana ennen vuoden vaihdetta, mutta ei pitäisi olla olennaista vaikutusta nyt arvioituihin kustannuksiin.
- Ostopalvelun määrä puhtauspalveluissa vähenee nykyisestä. Sopimukset siirtyvät hyvinvointialueille.
- Ruokapalvelukeskus toimii vuoden vaihteessa vain maanantaista perjantaihin, kun seututerveyskeskuksen ja perusturvan yksiköiden ruokahuolto siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle. Vuorotyön tarve poistuu.
- Pelastuslaitoksen siirtyminen hyvinvointialueelle supistaa hallinto, suunnittelu ja paikkatietopalvelujen tulosityksikön talousarvion puoleen entisestää.
- Talousarvion laadinnassa menokehitys on pyritty pitämään maltillisena, mutta infran ja toimitilojen voimakas kasvu nostavat tilojen ja alueiden ylläpitoon tarvittavia määrärahoja. Talouden sopeuttamisen seurauksena vuoden 2023 talousarvio kattaa vain välttämättömät menot.
- Maailmantilanteesta johtuva hintojen nousu ja lukuisat epävarmuustekijät ovat vaikeuttaneet talousarvion laadintaa ja esimerkiksi sähkön hinnannousun vuoksi on kiinteistöjen energiamäärärahoja on yli kaksinkertaistettu.

Talousarvion luvut

Tekniset palvelut, talous	TP 2021	TA/M 2022	TA 2023	Muutos 2022-2023	
1000 euroa				euroa	%
Toimintatulot					
Hallinto, suunnittelu ja paikkatietopalvelut	133,50	106,80	92,10	- 14,70	-14 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	492,50	450,00	389,00	- 61,00	-14 %
Tilapalvelu	13 017,10	14 156,00	15 344,60	1 188,60	8 %
Ruoka- ja puhtauspalvelut	4 599,00	4 951,60	4 365,30	- 586,30	-12 %
Ympäristövalvonta	805,90	832,30	795,80	- 36,50	-4 %
Yhteensä	19 048,00	20 496,70	20 986,80	490,10	2 %
Toimintamenot					
Hallinto, suunnittelu ja paikkatietopalvelut	3 070,70	3 291,60	1 475,20	- 1 816,40	-55 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	2 295,10	2 313,70	2 468,00	154,30	7 %
Tilapalvelu	9 488,20	10 051,40	10 809,20	757,80	8 %
Ruoka- ja puhtauspalvelut	4 298,10	4 912,60	4 373,40	- 539,20	-11 %
Ympäristövalvonta	1 703,00	1 859,50	1 898,70	39,20	2 %
Yhteensä	20 855,10	22 428,80	21 024,50	- 1 404,30	-6 %
Toimintakate*					
Hallinto, suunnittelu ja paikkatietopalvelut	- 2 937,20	- 3 184,80	- 1 383,10	1 801,70	-57 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	- 1 802,60	- 1 863,70	- 2 079,00	- 215,30	12 %
Tilapalvelu	3 528,90	4 104,60	4 535,40	430,80	10 %
Ruoka- ja puhtauspalvelut	300,90	39,00	8,10	- 47,10	-121 %
Ympäristövalvonta	- 897,10	- 1 027,20	- 1 102,90	- 75,70	7 %
Yhteensä	- 1 807,10	- 1 932,10	- 37,70	1 894,40	-98 %

Hyvinvointialueelta saatavat suuremmat vuokrat. Sisäisissä vuokrissa energiakulujen nousu.

Soten ateriat poistuu

Pelan siirtymisen vaikutus

Polttoaine- ja energiakustannusten nousu.

Sähkön- ja kaukolämmön hinta.

Raaka-aine ja henkilöstökulujen lasku. Ostopalvelujen väheneminen puhtauspalveluissa

Kunnanhallituksen raami sähkön hinnannousu huomioiden **63.000** euroa nettomenoa.

Avustukset ja yhteistoimintaosuudet

Tekniset palvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2012-2023	
				euroa	%
Avustukset yhteisöille	259 344	262 000	262 000	0	0,0
Vesihuoltoavustukset	10 000	10 000	10 000	0	0,0
Vesistöjen kunnostusavustus	7 554	10 000	10 000	0	0,0
Yksityistieavustukset	160 993	160 000	160 000	0	0,0
Palvelu- ja asiointiliikenne *	80 797	82 000	82 000	0	0,0
Yhteistoimintaosuudet	1 980 010	2 365 910	657 000	87 000	3,7
Keski-Suomen pelastuslaitos	1 459 490	1 795 910			
Joukkoliikenne	520 520	570 000	657 000	87 000	15,3
Avustukset ja yhteistoimintaosuudet yht.	2 239 354	2 627 910	919 000	-1 708 910	-65,0

*valtionapu vähennetty

Henkilöstösuunnitelma

HALLINTO, SUUNNITTELU JA PAIKKATJETOPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	7,3	7,3	7,1	7,1	7,1
Määräaikaiset	0,08				
Yhteensä	7,38	7,3	7,1	7,1	7,1

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	15,32	15,8	16	16	16
Määräaikaiset	3,21	8,21	9	9	9
Yhteensä	18,53	24,01	25	25	25

TILAPALVELU

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset		19,85	22	20	20
Määräaikaiset		3,51	0,75	3	3
Yhteensä		23,36	22,75	23	23

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELU

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	61,89	67,45	67,82	67,82	67,82
Määräaikaiset	9,95	10,01	3,5	3,5	3,5
Yhteensä	71,84	77,46	71,32	71,32	71,32

YMPÄRISTÖVALVONTA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	21,59	22,17	23,3	23,3	23,3
Määräaikaiset	3,23	4,16	2,4	3	3
Yhteensä	24,82	26,33	25,7	26,3	26,3

Kehittämisen painopisteet

- Hyvinvointialue uudistuksen myötä koko kunnan sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden muuttaminen. Vuokramalli uudistaa nykyisen laskentamallin, jolla määritellään sisäinen vuokramäärä palvelun tuottajalle.
- Kunnan ilmasto-ohjelman laatiminen. Kunnan ilmastonsuojelusuunnitelma muokataan ilmasto-ohjelmaksi. Uudessa ohjelmassa ilmastotyölle laaditaan selkeät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutumista myös seurataan.
- Katujen ja kevyen liikenteen väylien päällysteiden korjausvelan vähentäminen. Kevyen liikenteen väylien kunnostaminen liittyy osaltaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan

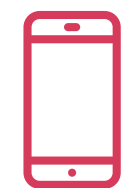
TEKNISET PALVELUT							
Sivistyspalvelut, kiinteistöt:							
Kuhankosken koulu-päiväkotiratkaisu	3 150 000		150 000	3 000 000			
Leppäveden päiväkotiratkaisu	2 200 000	100 000	2 100 000				
Vuonteen alueen päiväkotikoulu-ratkaisu, suunnittelu	1 150 000	100 000	1 050 000				
Saralinnat	2 000 000		95 000	1 905 000			
Teknisten palveluiden kiinteistöt							
Ruokapalvelukeskus	2 100 000		2 000 000				
Kuntalan uudisrakennus*			30 000				
Pienet investoinnit:							
Kohdentamaton investointimääräraha			550 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Tekninen toimi, kiinteistöt:							
Energiainvestoinnit			50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Yhdyskuntatekniikka:							
Liikennealueet, puistot ja yleiset alueet			2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Elyn yhteishankkeet, Peurunka-Kuusa kevyenliikenteenväylä			700 000	1 000 000			
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ			8 825 000	8 605 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, NETTO			11 110 000	9 920 000	4 365 000	3 865 000	3 865 000
RAHOITUSOSAT JA MYNTITULOT			150 000	200 000	100 000	100 000	100 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, BRUTTO			11 260 000	10 120 000	4 465 000	3 965 000	3 965 000
Toimitilojen vuokrahankkeet, rakentamiskustannukset							
Kirkonkylän koulu (leasing)**	19 000 000	5 000 000					
Muut hankkeet							
Kuntalan uudisrakennus*							
HANKKEET YHTEENSÄ, BRUTTO, SIS. LEASING			11 260 000				

Investoinneissa valtuustoon nähden sitovia erinä ovat investointimenot ja -tulot investointikohteittain.

Investointiohjelma on sitova vuoden 2023 osalta ja suuntaa-antava vuosien 2024-2027 osalta.

Kiitos

Laukaa on maaseutumainen ja elinvoimainen 19 000 asukkaan kasvukunta Jyväskylän seudulla. Laukaassa on monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut, korkeaa osaamista ja monipuolista yrittäjyyttä.

014 267 5000

@LaukaanKunta

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

facebook.com/laukaankunta

laukaa.fi

Laukaan kunta

Laukaan kunta, Laukaantie 14, PL 6, 41341 Laukaa

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

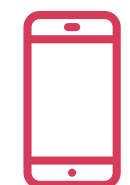

18 970

31.12.2016

Kiitos

Laukaa on maaseutumainen ja elinvoimainen kasvukunta Jyväskylän seudulla. Laukaassa on monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut, korkeaa osaamista ja monipuolista yrittäjyyttä.

014 267 5000

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

laukaa.fi

@LaukaanKunta

facebook.com/laukaankunta

Laukaan kunta

Laukaan kunta, Laukaantie 14, PL 6, 41341 Laukaa

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

18 978

31.12.2017